

Agenda

Vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken (BIZA)

dinsdag 3 december 2024 van 14:00 tot 14:15

locatie: commissiekamer 2

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**

- PDF-versie van het convocaat

2. T03427 en T03429

Brief van de minister van BZK over evaluatie experiment met een nieuw stembiljet bij de Europees Parlementsverkiezing in 2024; Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten

Bespreking

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunten

- wenst de commissie de status van toezegging T03427 als 'voldaan' aan te merken?
- wenst de commissie de status van toezegging T03429 als 'deels voldaan' aan te merken?
- wenst de commissie in schriftelijk overleg te treden met de minister n.a.v. haar brief van 18 november 2024?

Toelichting

Op 18 november jl. stuurde de minister van BZK de Kamer een brief met de evaluatie van het experiment met een nieuw stembiljet, waarin zij tevens ingaat op de twee onderstaande toezeggingen

T03427 Tijdens het debat over het voorstel *Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten* op 24 mei 2022 heeft de minister van BZK de Kamer n.a.v. vragen van de leden Van Hattem (**PVV**) en Baay-Timmerman (**50PLUS**) toegezegd om te bekijken of een experiment in een middelgrote gemeente ook mogelijk is.

In vervolg op deze toezegging heeft de minister de middelgrote gemeente Alphen aan de Rijn toegevoegd als gemeente waarin is geëxperimenteerd. Daarmee kan de toezegging als voldaan worden aangemerkt.

T03429 Tevens heeft de minister in hetzelfde debat n.a.v. vragen de leden Koole (**PvdA**) en Baay-Timmerman (**50PLUS**), de Kamer toegezegd om de evaluatie van de eerste stemming met model 2 toe te sturen. Na deze evaluatie zal de minister de mogelijke vervolgstappen afwegen, waaronder de mogelijkheid om na bevredigend resultaat niet meer te experimenteren met model 1. Voorts zal de evaluatie van de gemeenteraadsverkiezingen met de Kamer worden gedeeld.

Met de ontvangst van de evaluatie en de bevestiging dat niet langer verder wordt gegaan met model

1, kan de status van deze toezegging als deels voldaan aan worden gemerkt. De evaluatie van het experiment bij de gemeenteraadsverkiezingen 2026 wordt nog verwacht.

- **Bijlagen**

- Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten (35.455); brief van de minister van BZK over evaluatie experiment met een nieuw stembiljet bij de Europees Parlementsverkiezing in 2024 (EK, L)
- Evaluatiebijlage van het experiment met een nieuw stembiljet bij de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024 (12 p.)
- Ongeldige en blanco stemmen in relatie tot een nieuw type stembiljet (Universiteit Twente, 5 juni 2024, 25 p.)
- Bijlage I: Middelen om de kiezers te informeren (10 p.)
- Bijlage II: Onderzoeksrapport: Hoe beoordelen kiezers het nieuwe stembiljet? (1 juli 2024, 39 p.)
- Eerste experiment met het stembiljet model 2: verslag evaluatie (Osage, 29 juli 2024, 60 p.)
- brief van de NVVB van 1 juli 2024 aan de minister van BZK over evaluatie Europese Parlement verkiezingen 2024
- brief van de VNG van 16 september 2024 aan de minister van BZK met advies over vervolg van het experiment met het nieuwe stembiljet
- brief van de Kiesraad van 2 augustus 2024 aan de minister van BZK over de evaluatie Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten

-
- Toezegging Experiment in middelgrote gemeente (35.455) (T03427)
  - Toezegging Evaluatie (35.455/35.670) (T03429)
  - Tijdelijke experimentenwet nieuwe stembiljetten (35.455)
  - Definitieve invoering van het nieuwe stembiljet voor kiezers buiten Nederland (35.670)

3. 29924, B

Brief van de minister van BZK ter aanbieding van het verslag van het functioneren van de diensten AIVD / MIVD 2018-2023; Verslagen AIVD en MIVD

Inbreng voor schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Welke leden leveren heden inbreng voor schriftelijk overleg?

Toelichting

Op grond van artikel 167, lid 2 van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 (Wiv 2017) heeft de minister van BZK, mede namens de minister van Defensie, de Kamer op 1 september 2023 het verslag aangeboden over het functioneren van de AIVD en de MIVD in de afgelopen vijf jaren.

Deze brief is in de commissievergadering van 12 september 2023 behandeld, waarbij is besloten het agendapunt aan te houden en de behandeling in de Tweede Kamer af te wachten.

In de commissievergadering van 19 november jl. hebt u besloten heden gelegenheid te bieden tot het leveren van inbreng voor schriftelijk overleg.

NB op 12 maart van dit jaar heeft uw Kamer in meerderheid wetsvoorstel 36.263 Tijdelijke wet onderzoeken AIVD en MIVD naar landen met een offensief cyberprogramma, bulkdatasets en overige specifieke voorzieningen aanvaard. Deze wet loopt vooruit op de voorgenomen herziening van de Wiv2017.

Behandeling Tweede Kamer

De brief van 1 september 2023 is in de Tweede Kamer betrokken bij het commissiedebat op 11 september 2024 over IVD-aangelegenheden. Tijdens een tweeminutendebat op 6 november 2024 zijn

vijf moties ingediend:

- de gewijzigde motie-Kathmann over de wenselijkheid van een nationale veiligheidswet onafhankelijk laten onderzoeken (29924, nr. 271);
- de motie-Kathmann over een volwaardige evaluatie van de tijdelijke wet door een onafhankelijke commissie laten uitvoeren alvorens de Wiv 2017 te herzien (29924, nr. 267);
- de motie-Van Nispen over een extern, aanvullend, onafhankelijk historisch onderzoek instellen naar het handelen van de BVD (29924, nr. 268);
- De gewijzigde motie-Van Nispen over beleid maken dat het verbiedt dat journalisten als agent mogen worden ingezet door de inlichtingendiensten (29924, nr. 272, was 269);

o

[de motie-Van Nispen c.s. over bij de herziening van de Wiv het budget van de CTIVD en de TIB laten meebewegen met de ontwikkeling van hun werklast \(29924, nr. 270\)](#)

De stemmingen over deze moties vonden plaats op 12 november 2024 en op 19 november 2024. Moties nrs. 271, 267, 268 en 272 zijn verworpen. Motie nr. 270 is met algemene stemmen aangenomen.

● **Bijlagen**

- Verslagen AIVD en MIVD (29.924); brief van de minister van BZK ter aanbieding van het verslag van het functioneren van de diensten AIVD / MIVD 2018-2023 (EK, B)
- Verslag van het functioneren van de diensten AIVD / MIVD 2018-2023 (16 p.)
- Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 (34.588); brief regering; Hoofdlijnennotitie herziening Wiv 2017 (TK, 92)
- Verslagen AIVD en MIVD (29.924); tweeminutendebat IVD-aangelegenheden (CD d.d. 11/09) (TK, nog niet als Handelingen gepubliceerd)
- Verslagen AIVD en MIVD (29.924); Verslag van een commissiedebat, gehouden op 11 september 2024, over IVD-aangelegenheden (TK, 265)
- Verslagen AIVD en MIVD (29.924)

4. **36284, I**

Verslag van een nader schriftelijk overleg met de staatssecretaris van BZK over de voortgang van het vervoltraject excuses slavernijverleden; Slavernijverleden

Inbreng voor nader schriftelijk overleg

● **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Welke leden leveren heden inbreng voor nader schriftelijk overleg?

Toelichting

Op 22 april 2024 heeft de regering een afschrift gestuurd van de voortgangsbrief vervoltraject excuses slavernijverleden. De leden van de fracties van **JA21** (Nanninga) en de **PvdD** (Nicolai) hebben in de vergadering van 28 mei 2024 inbreng geleverd voor schriftelijk overleg. De minister van BZK, mede namens de staatssecretaris van BZK, heeft op 12 november 2024 geantwoord op de vragen. In de commissievergadering van 19 november jl. hebt u besloten heden gelegenheid te bieden tot het leveren van inbreng voor nader schriftelijk overleg.

● **Bijlagen**

- Slavernijverleden (36.284); verslag van een nader schriftelijk overleg met de staatssecretaris van BZK over de voortgang van het vervoltraject excuses slavernijverleden (EK, I)
- Slavernijverleden (36.284); brief van de staatssecretaris van BZK over voortgang vervoltraject excuses slavernijverleden (EK, H)

- bijlage 1: Dialoogprogramma slavernijverleden: en onderzoek over actie en herdenken (ministerie van BZK, 19 januari 2024, 65 p.)
- bijlage 2: brief van de staatssecretaris van BZK van 6 december 2022 over standpunt dialooggroep Bonaire in verband met kolonialisme en slavernijverleden en nadere uitwerking rapport 'Keten van het Verleden' voor Bonaire
- bijlage 3: Het Nederlandse koloniale slavernijverleden en zijn doorwerkingen: kennisagenda 2025-2035 (januari 2024, 60 p.)
- bijlage 4: Subsidieregelingen Herdenkingsjaar Slavernijverleden (15 p.)
- bijlage 5: Vertel het hele verhaal: plan voor de oprichting en bouw van het Nationaal Slavernijmuseum (nationaal slavernijmuseum, februari 2024, 77 p.)
- Slavernijverleden (36.284)

5. 29924, D

Verslag van een schriftelijk overleg met de ministers van BZK en van Defensie over rapporten nrs. 77 en 78 van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten; Verslagen AIVD en MIVD

Inbreng voor nader schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Welke fracties leveren heden inbreng voor nader schriftelijk overleg?

Toelichting

De ministers van BZK en van Defensie hebben bij brief van 28 juni 2024 de Kamer rapporten nrs. 77 en 78 van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) aangeboden over de inzet van journalisten als agent bij de AIVD en de MIVD. Een brief met vragen van leden van de fracties van **D66** en de **PvdD** is op 1 oktober jl. aan de minister van BZK gestuurd. Op 5 november jl. zijn de vragen door de minister van BZK en de minister van Defensie beantwoord. In de commissievergadering van 19 november jl. hebt u besloten heden gelegenheid te bieden tot het leveren van inbreng voor nader schriftelijk overleg.

- **Bijlagen**

- Verslagen AIVD en MIVD (29.924); verslag van een schriftelijk overleg met de ministers van BZK en van Defensie over rapporten nrs. 77 en 78 van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (EK, D)
- Verslagen AIVD en MIVD (29.924); brief van de ministers van BZK en van Defensie ter aanbieding van CTIVD toezichtsrapporten 77 en 78 over de inzet van journalisten als agent (EK, C)
- Toezichtsrapport over de inzet van journalisten als agent door de MIVD (CTIVD nr. 77, 16 mei 2024, 20 p.)
- Toezichtsrapport over de inzet van journalisten als agent door de AIVD (CTIVD nr. 78, 16 mei 2024, 22 p.)
- Brief van de minister van BZK en de minister van Defensie van 9 september 2024 ter aanbieding van het toezichtsrapport 79 over de inzet van virtuele agenten door de AIVD en MIVD
- Verslagen AIVD en MIVD (29.924)

6. ROB advies 'Naar een uitvoerende macht'

Bespreking

- **Ambtelijke toelichting**

Toelichting

De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft op 21 november 2024 het ongevraagd advies 'Naar een uitvoerende macht' uitgebracht. Gezien de aandacht van uw commissie voor de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid, doenvermogen burgers, evenals uitvoering en publieke dienstverlening ligt dit advies vandaag ter bespreking voor. Desgewenst kan het worden betrokken bij de werkzaamheden van het brainstormgroepje uit uw commissie over dit onderwerp.

- **Bijlagen**
  - ROB-advies 'Naar een uitvoerende macht' (106 p.)
  - Praktijkvoorbeeld De maatwerkplaats (28 p.)
  - Actiekaarten bij het advies Naar een uitvoerende macht

7. Interparlementaire conferentie over cultureel erfgoed en de identiteit van traditionele nationale minderheden

Bespreking

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Wenst u het lid Van Langen-Visbeek (BBB) (aanvullende) aandachtspunten mee te geven voor de conferentie?

Toelichting

Het lid Van Langen-Visbeek (BBB) zal deelnemen aan de IPC ' Cultural Heritage and the Identity of Traditional National Minorities'. Deze vindt plaats van 4-5 december 2024 in Boedapest.

In uw commissievergadering van 19 november 2024 hebt u als volgt besloten: *'De volgende deelonderwerpen worden nog genoemd die aandacht zouden mogen krijgen: streektalen, dialecten, erfgoed en heemkunde. Daarnaast wordt besloten dat het lid Van Langen-Visbeek (BBB) haar inzet voorafgaand aan de interparlementaire conferentie met de leden van de commissie zal delen. Na de conferentie zal zij een terugkoppeling geven.'*

Bijgevoegd vindt u nogmaals het programma van de IPC. Het lid Van Langen-Visbeek heeft inmiddels een uitgebreide reader met achtergrondinformatie van de staf ontvangen.

NOTA BENE de ontvangen inbreng van het lid Van Langen is op 2 december 2024 aan dit agendapunt toegevoegd.

- **Bijlagen**

- Inbreng van het lid Van Langen-Visbeek (BBB)
- Conceptprogramma voor de interparlementaire bijeenkomst 'cultureel erfgoed en de identiteit van traditionele culturele minderheden' Boedapest - 4 en 5 december 2024
- Praktische informatie voor de IPC over cultureel erfgoed en de identiteit van traditionele culturele minderheden

8. Mededelingen en informatie

- **Ambtelijke toelichting**

Uitstelbrief beantwoording antidiscriminatievoorzieningen

De minister van BZK heeft de Kamer op 19 november 2024 laten weten dat de vragen over de antidiscriminatievoorzieningen niet binnen de gebruikelijke termijn van vier weken beantwoord kunnen worden. Zij streeft ernaar de antwoorden, samen met een afschrift van de hoofdlijnennotitie met betrekking tot de versterking van het stelsel van antidiscriminatievoorzieningen, voor het einde van het jaar naar de Kamer te sturen.

Uitstelbrief beantwoording BNC-fiche bij C(2023)8627

Ter informatie is bijgevoegd een uitstelbrief van 25 november 2024 van de minister van BZK inzake de beantwoording van de door de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA gestelde vragen n.a.v. het BNC-fiche bij C(2023)8627 over het bevorderen van de betrokkenheid en effectieve deelname van burgers en maatschappelijke organisaties bij het proces van beleidsvorming in de publieke sector.

- **Bijlagen**

- brief van de minister van BZK van 19 november 2024 over uitstel beantwoording brief

over antidiscriminatievoorzieningen

- Brief van de minister van BZK van 25 november 2024 over uitstel beantwoording vragen over het BNC-fiche bij C(2023)8627

- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (15 - 22 november 2024)
- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (22 november - 29 november 2024)
- Selectielijst fiches en doorlopende wetteksten BIZA
- Overzicht van ter stilzwijgende goedkeuring voorgelegde verdragen
- Overzicht van aanhangige gedelegeerde regelgeving

9. Rondvraag

De griffier van de commissie,
Fred Bergman